

Datum: 15.05.2019

Medij: Danas

Rubrika: Globus

Autori: Miloš Mitrović

Teme: mađarska književnost i pisci

Napomena:

Površina: 620

Naslov: Mađarska želi da predvodi „globalni savez“ sa Amerikom

Strana: 16

Povodom susreta američkog predsednika sa Viktorom Orbanom

Mađarska želi da predvodi „globalni savez“ sa Amerikom

Beograd, Budimpešta - On je poštovan u čitavoj Evropi. On je verovatno malo kontroverzan, kao i ja. Ali to je okej. Oni (Mađari) su uradili jedan dobar posao i zaštitili svoju zemlju - tako je američki predsednik Donald Tramp pohvalio svog gosta, mađarskog premijera Viktora Orbana, kojeg je u utorak primio u Beloj kući. „Zaštita“ se, naravno, odnosi na mađarsku politiku nulte tolerancije izbeglica i migranata na njenoj teritoriji.

Ljudi, rekao je dalje Tramp u društvu Orbana i novinara, „imaju puno poštovanja za ovog premijera. Pogledajte ogromne probleme u Evropi, jer su ostali postupali drugačije nego premijer“. Nemački mediji ovo su protumačili kao „jedva prikrivenu aluziju“ na kancelarku Angelu Merkel. Mađarski, pak, mediji, Orbanovu posetu Vašingtonu uglavnom vide kao veliki uspeh premijera. „Sastanak između Trampa i Orbana smatra se dobrim znakom kojim je iskazano poštovanje najznačajnijeg saveznika Mađarske. Kako je na ovakvim sastancima manje reč o prilikama za osmehivanje i fotografisanje, a više o zajedničkim interesima dvojice partnera, može se reći da Mađarska može igrati svoju ulogu snažne članice NATO i uvažene članice evropske zajednice“, kaže za Danas Levente Šitki, urednik spoljnopolitičke rubrike u provladinom listu Madar nemzet.

Novinar Gabor Bodiš, pak, podseća na ne tako davnu istoriju američko-mađarskih odnosa. „Naravno, mediji u službi mađarskog premijera - 80 odsto svih izvora informacija - pišu o velikom prodoru mađarske diplomatije i samog premijera, koga je poslednji put primio američki predsednik Clinton još daleke,

„On je verovatno malo kontroverzan, kao i ja. Ali to je okej“: Donald Tramp sa Viktorom Orbanom u Beloj kući

Foto: EPA-EFE, Scharif Kozlitskai

1998. godine. Onda se desio 11. septembar 2001. i u mađarskom parlamentu oglasio ultradesničarski pisac Istvan Čurka, rekavši da su Amerikanci to i zaslužili. I tadašnji premijer Orban uopšte se nije ogradio od Čurkine izjave. Od onda su vrata Bele kuće za Orbana bila zatvorena. Pre pobeđe na izborima u SAD 2016, mađarski premijer, neobično ishitreno, dao je podršku predsedničkom kandidatu Trampu. Zauzvrat je očekivao brz poziv iz Vašingtona i plaćao silne lobiste oko američkog predsednika. Ipak, trebalo je da čeka tri godine. A pre njega su gosti Bele kuće već bili svi iz Višegradske grupe“.

Poznato je da sve zemlje Višegradske grupe, u koju osim Mađarske spadaju i Češka, Slovačka i Poljska, vode politiku „zaštite“ sličnu Orbanovoj. Bodiš ističe da u Vašington iz Mađarske ove nedelje nije bio pozvan samo

Evropski parlament. Prema poslednjim anketama s kraja aprila, vladajući desničarski Fides uživa astronomsku podršku građana od 57 odsto, dok je na dalekom drugom mestu takode desničarski Jobik sa 10 odsto.

„Ogromna većina Mađara podržava sadašnju vladu, a izveštaje međunarodnih medija o nedostatku slobode u zemlji smatra pristrasnim“

Orban: „Interesantno je da su u Vašington istovremeno pozvana i dvojica opozicionara Peter Marki-Zaj i Zoltan Kes. Oni predvode krovnu formaciju Mađarska za sve - za sve svoje stanovnike - i obojica su na lokalnim izborima pobedili svoje protivnike iz redova vladajućeg Fidesa. Oni su gosti Stejt departmenta. I, za razliku od Orbana, ostaju ne jedan nego tri dana.

Orbanov boravak u SAD organizovan je samo desetak dana uoči izbora za

„Fides i Viktor Orban su sasvim uspešni kada je reč o ekonomiji i životnom standardu ljudi što se odražava i na njihovu popularnost. Opozicionim partijama nedostaju ideje i rešenja i preokupirane su sopstvenim problemima. Ogromna većina Mađara podržava sadašnju vladu, a izveštaje međunarodnih medija o nedostatku slobode u zemlji smatra pristrasnim, kaže Šitki iz Madar nemzeta. „To (nedostatak sloboda) definitivno nije slučaj“, dodaje on.

- U Vašingtonu su istovremeno pozvana i dvojica opozicionara Peter Marki-Zaj i Zoltan Kes koji su pobedili na lokalnim izborima. Oni su gosti Stejt departmenta i, za razliku od Orbana, ostaju ne jedan nego tri dana

Bodiš, međutim, ističe da je reč o anketama pravljenim za izbore za Evropski parlament. „Ovde je izlaznost mnogo manja nego na parlamentarnim. Niska izlaznost, koji se ogleda i u rezultatima ovih anketa, daje još veću prednost Fidesu, jer su njegovi glasači disciplinovaniji i izlaze sigurno“, kaže naš sagovornik. On o slobodama u Mađarskoj očigledno misli drugačije: „Može se reći da je bar dve trećine mađarskog javnog mnjenja priklonjena desnici. Ovo je posledica žestoke antimigrantske kampanje, koja traje od 2015. godine, i koja ostavlja duboke tragove na mađarskom društvu u obliku ksenofobije, antisemitizma, pa bogami i postfašizma. Ilustrativan je odgovor jednog taksi vozača, koji nam je objašnjavao zašto ima sve više i više turista u Budimpešti: 'Jer ovde nema migranata.' A ne zato što je pivo jeftino.“

Zbog svoje stroge antiimigrantske politike Orban se često u vladajućim krugovima u Americi doživljava kao uzor, što se odnosi i na izgradnju zida sa Meksikom, piše nemački Tagesšau. „Ponosni smo što se zajedno sa SAD borimo protiv ilegalne migracije i terorizma. I što štitimo hrišćanske zajednice kod kuće, i uopšte u celom svetu“, rekao je Orban u Beloj kući. Mađarski premijer je još rekao da tvrd stav prema migrantima, kakav on i Tramp imaju, može dovesti do stvaranja „globalnog saveza“ koji bi „koordinirali“ baš njih dvojica.

„Savez je apsolutno dostižan. Za dvojicu lidera može se reći da su snažni i da sasvim uspešno vode svoje zemlje, uprkos izveštajima međunarodnih medija. Danas su potrebni oni koji imaju jasnu viziju i mogu stvarati saveze“, smatra urednik Madar nemzeta. On zaključuje da i druge zemlje koje „pate od gubitka jasnog puta“ mogu slediti primer „saveza SAD-Mađarska“.

Miloš Mitrović

Fides napušta ENP

„Naročito zbog skorajšnjih izbora za Evropski parlament Trampov potez (prijem Orbana) izaziva sumnju kod velikih evropskih država. Gotovo je sigurno da se završava faza saradnje Orbanovog Fidesa i najveće grupe stranaka u EU, Evropske narodne partije. Po svemu sudeći mađarski premijer će, da bi izbegao poniženje da ga zbog nepoštovanja pravne države, medijskih sloboda i ljudskih prava, odstrane iz članstva narodnjaka, sam istupiti i verovatno se pridružiti ultradesničarskom savezu u nastanku, verovatno na čelu sa liderom italijanske Lige Mateom Salviniem“, prognozira novinar Bodiš.

